

Sygn. akt III Ca 385/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 sierpnia 2014r.

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, Wydział III Cywilny Odwoławczy w składzie

następującym:

Przewodniczący - Sędzia SO Zofia Klisiewicz

Sędzia SO Tomasz Białka (sprawozdawca)

Sędzia SR del. Rafał Obrzud

Protokolant: st. sekr. sąd. Anna Burnagiel

po rozpoznaniu w dniu 28 sierpnia 2014r. w Nowym Sączu

na rozprawie

sprawy z powództwa małoletnich M. K. i A. K. działających przez przedstawiciela ustawowego E. J.

przeciwko K. K.

o podwyższenie alimentów

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gorlicach

z dnia 6 maja 2014r., sygn. akt III RC 344/13

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od pozwanego na rzecz powodów kwotę 300 zł (trzysta złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.**

sygn. akt III Ca 385/14

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 6 maja 2014 r. Sąd Rejonowy w Gorlicach zasądził od pozwanego K. K. tytułem miesięcznych rat alimentacyjnych na rzecz małoletniego M. K. kwotę 650 zł w miejsce kwoty 500 zł, zasądzonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Gorlicach z dnia 9 grudnia 2011 r., o sygn. III RC 277/11, a na rzecz małoletniego A. K. kwotę 450 zł w miejsce kwoty 300 zł, zasądzonej wyrokiem Sądu Okręgowego w Nowym Sączu z dnia 28 października 2008 r. o sygn. I C 1020/06, tj. łącznie 1.100 zł, płatnych z góry do rąk ich ustawowej przedstawicielki E. J. do dnia 10-tego każdego miesiąca, z ustawowymi odsetkami na wypadek opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, począwszy od dnia 13 grudnia 2013 r. (pkt I). W pozostałym zakresie powództwo oddalił (pkt II) i nie obciążył pozwanego K. K. kosztami procesu (pkt III). Wyrokowi w pkt I nadał rygor natychmiastowej wykonalności (pkt IV).

W uzasadnieniu wskazał, iż tut. Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 30 listopada 2010 r. (o sygn. I C 886/10) obciążył obowiązkiem utrzymania małoletnich powodów obojga rodziców określając udział pozwanego w tych kosztach na

poziomie 400 zł miesięcznie na rzecz małoletniego M. i 300 zł miesięcznie na rzecz małoletniego A.. Małoletni A. chodził wówczas do drugiej klasy szkoły podstawowej, a M. był uczniem gimnazjum. Pozwany pracował osiągając wynagrodzenie w wysokości 2.000 zł, przedstawicielka ustawowa małoletnich pracowała za wynagrodzeniem 970 zł. Wyrokiem tamt. Sądu Rejonowego z dnia 9 grudnia 2011 r. pozwany został zobowiązany do uiszczania na rzecz małoletniego M. alimentów w wysokości po 500 zł w miejsce kwoty po 400 zł. Matka powodów nigdzie wówczas nie pracowała, na utrzymaniu miała troje dzieci, na najmłodszą córkę J. otrzymywała środki od jej ojca. Pozwany w dalszym ciągu pracował w tym samym zakładzie pracy osiągając wynagrodzenie rzędu 4.198 zł brutto, spłacał kredyt hipoteczny zaciągnięty na spłatę matki powodów ustaloną w wyniku podziału majątku wspólnego, mieszkał wraz z konkubiną, która nie miała żadnych dochodów.

Obecnie A. K. ma 11 lat, uczęszcza do V klasy szkoły podstawowej i jest dzieckiem zdrowym. Na koszty jego utrzymania składają się zakup okularów (150 zł na rok), obiady w szkole (ok. 100 zł/m), odzież i przybory szkolne (ok. 300 zł/m). Natomiast M. K. ma 17 lat i jest wyjątkowo zdolny. W związku z tym chodzi do I klasy LO w P. koło K.. Koszty jego utrzymania to: mieszkanie w internacie (360 zł/m), cotygodniowe dojazdy do domu (200 zł/m), dodatkowe wyżywienie (ok. 200 zł/m), ubranie (150 zł/m), a także podręczniki, wyjazdy szkolne oraz uczęszczanie na basen ze względu na skoliozę. Dwa lata temu otrzymał stypendium w wysokości 6.000 zł, za które zakupił sprzęt elektroniczny.

W 2008 roku w związku z podziałem majątku dorobkowego matka powodów otrzymała od pozwanego spłatę w wysokości 130.000 zł. Obecnie wraz z synami oraz małoletnią córką mieszka w domu jednorodzinnym stanowiącym współwłasność jej oraz R. K. - ojca jej córki. Na miesięczny koszty utrzymania domu składają się opłaty za: gaz (ok. 200 zł), prąd (150 zł), ścieki (ok. 40 zł), śmieci

(ok. 16,50 zł). Połowę tych kosztów ponosi R. K., który ponadto płaci po 500 zł na utrzymanie 3 letniej obecnie córki J.. Matka powodów do końca marca 2014 r. prowadziła działalność gospodarczą, a obecnie jako bezrobotna bez prawa do zasiłku rozpoczęła studia pomostowe. Na synów otrzymuje zasiłki rodzinne (w sumie 302 zł). Pozwany uiszcza zasądzone alimenty, a ponadto opłacił jednemu z synów kolonię (500 zł). Podczas spotkań z dziećmi, które odbywają się dwa razy w miesiącu, kupuje im drobne rzeczy. Z zawodu jest technikiem mechanikiem, pracuje w Oddziale (...) w S. za wynagrodzeniem 3.291,46 zł netto. Na jego miesięczne wydatki składają się koszty: kredytu hipotecznego na spłatę byłej małżonki (1.300 zł), pożyczki zakładowej (600 zł), dojazdu do pracy, podatku od nieruchomości (ok. 14 zł), opału (2.100 zł na sezon), opłaty za prąd (100-110 zł), gaz (60 zł), ścieki (20 zł) Obecnie mieszka wraz z obecną żoną, w domu stanowiącym jego własność.

Wobec tak ustalonego stanu faktycznego Sąd I instancji uznał, iż powództwo zasługiwało na częściowe uwzględnienie. Nie ulega bowiem wątpliwości, iż od czasu ustalenia alimentów w poprzedniej wysokości nastąpiła istotna zamiana w zakresie wysokości usprawiedliwionych potrzeb małoletnich powodów. Koszty związane z dorastaniem, edukacją i codziennym życiem wzrosły, czego pozwany zresztą nie kwestionował. Pogorszyła się także sytuacja ich matki, natomiast sytuacja pozwanego jeśli chodzi o pracę nie uległa zmianie. W ocenie Sądu jest on w stanie pokryć wyższe kwoty alimentów, przy czym kwota 650 zł dla M. K. oraz kwota 450 zł dla A. K. są adekwatnymi do ich usprawiedliwionych potrzeb i możliwości majątkowych ich ojca. Sąd Rejonowy powołując się art. 133, 135 i 138 k.r.o. orzekł więc jak na wstępie.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany, który zaskarżając go w zakresie pkt I wniósł o jego zmianę poprzez oddalenie powództwa w całości, ewentualnie jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, za przyznaniem mu od strony powodowej kosztów postępowania

wg norm przepisanych. Zarzucił dowolną ocenę dowodów i wskazał na poczynione błędy w ustaleniach faktycznych w zakresie uznania, iż usprawiedliwione potrzeby małoletnich powodów się zwiększyły oraz stwierdzenia, że pozwany jest zdolny do opłacania alimentów w podwyższonej wysokości. Na rozprawie apelacyjnej przedłożył zaświadczenie z 12 VIII 2014r. potwierdzające, że jego żona z tytułu umowy o dzieło uzyskuje miesięcznie 484 zł brutto miesięcznie oraz zaświadczenie

z 19 VIII 2014r. o pobieraniu przez M. K. stypendium naukowego

w kwotach po 100 zł miesięcznie (łącznie 500 zł).

W odpowiedzi na apelację strona powodowa wniosła o jej oddalenie za przyznaniem jej od pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja jest bezzasadna.

Wyrok Sądu Rejonowego jest prawidłowy.

Nie zachodzą uchybienia, które zgodnie z art. 378 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy bierze pod uwagę z urzędu, a których skutkiem byłaby nieważność postępowania.

Sąd Rejonowy wyjaśnił wszystkie okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy i właściwie ocenił zebrany materiał dowodowy oraz dokonał na jego podstawie prawidłowych ustaleń faktycznych. Sąd Okręgowy podziela te ustalenia faktyczne i przyjmuje za własne, nie zachodzi więc potrzeba ich powtarzania (por. wyrok SN z dnia 9 marca 2006 r., sygn. akt I CSK 147/05, LEX nr 190753). Nadto na pełną aprobatę zasługuje przedstawiona w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia ocena prawna roszczenia powoda.

Analizując przedmiotową sprawę należy w pierwszej kolejności wskazać, że każda ze stron obowiązku alimentacyjnego może żądać jego zmiany, jeżeli nastąpiła zmiana w dotychczasowych stosunkach (art. 138 k.r.o.). Przyjęło się uważać, że zmiany muszą nastąpić w okresie od ostatniego orzeczenia o alimentach i mieć charakter istotny. Ustalony natomiast zakres obowiązku alimentacyjnego wymaga skorygowania przez stosowne zmniejszenie albo zwiększenie wysokości świadczeń alimentacyjnych w razie zmiany stosunków tj. w razie istotnego zmniejszenia się lub ustania możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji albo istotnego zwiększenia się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego. Zauważyć przy tym należy, że zmiana świadczeń alimentacyjnych, o jakiej tu mowa, nie może być dokonana w oderwaniu od kryteriów określonych w art. 135 § 1 k.r.o., tj. usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, których zaspokojenie zapewni mu odpowiedni do wieku rozwój fizyczny i duchowy oraz możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego, które określają zarobki i dochody, jakie uzyskiwałby on, wykorzystując należycie swoje siły i kwalifikacje.

Kierując się wskazanymi rozważaniami należy stwierdzić, że jak słusznie ustalił to Sąd Rejonowy, w rozpoznawanej sprawie nastąpiła istotna zmiana parametrów stanowiących wyznacznik wysokości alimentów głównie jeśli chodzi o usprawiedliwione potrzeby małoletnich powodów. Nie ulega wątpliwości, że podjęcie nauki w szkole poza miejscem zamieszkania przez małoletniego M. generuje wyższe koszty, chociażby związane z dojazdami, wyżywieniem czy też opłaceniem mieszkania (internatu). Decyzja o wyborze szkoły dla dziecka winna być podobnie jak i inne dotyczące jego losu decyzją wspólną rodziców. Obojgu im przysługuje przecież władza rodzicielska. Brak zgody ojca na posłanie syna do placówki znacznie oddalonej od domu winien być zatem wyrażany już na etapie wyboru szkoły. Podnoszenie związanych z tym zastrzeżeń obecnie nie może odnieść skutku. Taką postawę pozwanego ocenić należy jako próbę zrzucenia odpowiedzialności finansowej jedynie na matkę powodów. Podobnie nietrafione są argumenty odnoszące się do przeznaczenia otrzymanego przez powoda stypendium. Nie ulega wątpliwości, że otrzymane przez niego stypendium w kwocie 6 000 zł nie mogło zostać przeznaczone na bieżące utrzymanie w sytuacji, gdy miało być ono wydatkowane na ściśle określoną kategorię rzeczy. Biorąc pod uwagę choćby wydatki związane z opłaceniem internatu i dojazdów do szkoły stwierdzić trzeba, że wzrost kosztów utrzymania M. K. uzasadnia podwyższenie należnych mu alimentów. Wydatków tych nie równoważą dochody uzyskiwane przez niego w wyniku przyznanego (obecnie przez okres 5 miesięcy) stypendium.

Przechodząc do analizy usprawiedliwionych potrzeb małoletniego A. zauważyć należy, że i one bezwątpienia zwiększyły się od daty ostatniego orzeczenia. Oczywistym jest bowiem, że potrzeby 11-latka są znacznie większe od

7-latka i dotyczy to praktycznie każdej sfery życia, a więc zarówno tej o charakterze edukacyjno - kulturalnym, jak i związanej z wyżywieniem i ubiorem. Nie bez znaczenia jest także fakt, że to matka sprawuje codzienną opiekę nad nim, ojciec winien więc przez to uczestniczyć w większym stopniu w pokrywaniu jego kosztów. Przyjęcie więc nawet, że koszty jego utrzymania wiążą się z umiarkowanymi wydatkami na poziomie około 700 zł miesięcznie powoduje, że nie ma podstaw do zakwestionowania wyroku Sadu Rejonowego. Zwrócić należy uwagę, że wysokość alimentów na jego rzecz ustalona została na poziomie podobnym do tego jaki określono w wyroku w sprawie o separację z 2008r., a więc sprzed 6 lat, na rzecz M. K., który był w ówczas w zbliżonym wieku.

Dodatkowo, w przeciwieństwie do sytuacji matki powodów, nie zmieniła się sytuacja pozwanego. Nadal pracuje w tym samym zakładzie za podobnym wynagrodzeniem i w ocenie Sądu Okręgowego jest w stanie uiszczać alimenty w podwyższonej wysokości. Przy tym nie ma na to bezpośredniego wpływu sytuacja materialna jego obecnej żony. Z pewnością alimenty w podwyższonej wysokości nie pokryją całości wydatków związanych z utrzymaniem powodów. W pozostałym zakresie obowiązek ten spoczywa na matce powodów.

Mając powyższe na uwadze, apelacja podlegała oddaleniu o czym Sąd Okręgowy orzekł zgodnie z art. 385 k.p.c. O kosztach postępowania odwoławczego rozstrzygnięto na zasadzie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 3 i 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 490).